

Endelig fastsættes det i stk. 3, at hovedskolens linier oprettes efter de stedlige ønsker og behov. Den nærmere ordning hvert enkelt sted må således bero på det lokale initiativ, men man venter, at det normale vil være, at der oprettes en — ved større skolevæsenere flere — praktisk(e) linie(r) og en boglig linie. På den boglige linie, der er den normale adgangsvej til realafdelingen og til gymnasiet, må fagene engelsk, tysk, matematik og naturlære være obligatoriske. Hvis der ved en skole oprettes mere end en praktisk linie, kan man eksempelvis tænke sig en linie, der peger hen mod de tekniske skoler og håndværk eller industri, en linie, der peger hen mod handelsskolerne og virksomhed i handelen eller kontorbeskæftigelse, en linie, der peger hen imod de landbrugsfaglige ungdomsskoler og landbrugerhvervet og en linie, der peger hen mod husholdningsskoler og husligt erhverv eller huslig virksomhed. Det forudsættes, at der til alle linier blive lige adgang for piger og drenge, således at der ikke kan oprettes nogen linie, hvortil kun enten piger eller drenge har adgang. Det bemærkes, at det er tanken at lade alle børn deltage i undervisning i eet fremmedsprog i 1. hovedskoleklasse, medens en fortsat sprogundervisning i de følgende klasser på hovedskolens praktiske linier kun skal omfatte børn, der har vist sig at kunne have udbytte af denne undervisning, og hvis forældre ønsker deres deltagelse i denne. Det bemærkes endvidere, at man vil anse det for ønskeligt, at en undervisning i emner vedrørende familiekundskab drages ind under de fag, hvorunder sådanne emner naturligt hører hjemme.

Idet man henviser til de som bilag optrykte skitse-mæssige eksempler på timeplaner for hovedskolen, herunder også redegørelser fra 8-mands udvalgets underudvalg vedrørende undervisningsplaner for henholdsvis hovedskolens praktiske linier og dens boglige linie, skal man om mulighederne for liniedelingens gennemførelse i praksis bemærke, at der næppe vil opstå særlige problemer med hensyn til skoler, der under den nuværende ordning har købstadskoleordning, og heller ikke med hensyn til landsbyordnede skoler med et børnetal, der danner et rimeligt grundlag for en egentlig liniedeling — altså en liniedeling, der giver sig udtryk i deling i parallelklasser. For de nuværende mindre skoler kan det samme i mange tilfælde nås ved centralisering, men de af Danmarks lærerforenings pædagogiske udvalg udarbejdede skitse-mæssige timeplaner viser, at selv ved skoler med ringe børnetal og flerårige klasser kan der indrettes en mod forskellige mål pegende undervisning ved en differentiering af undervisningen inden for klas-

serne. Det må herved bemærkes, at i 1. hovedskoleklasse og på det tilsvarende trin i udelte skoler vil størstedelen af timerne være fælles for samtlige børn, uanset hvilken linie de har valgt. Det samme gælder for en væsentlig del af timerne i 2. hovedskoleklasse og det dertil svarende trin i udelte skoler. I 3. hovedskoleklasse og på det dertil svarende trin i udelte skoler vil kun et mindre antal timer være fælles, men man må iøvrigt regne med, at i hvert fald dette klassetrin — det 8. skoleår — såvel som realafdelingen, jfr. foran, mange steder på landet bør etableres på grundlag af centralisering, således at der vil blive et til en egentlig liniedeling tilstrækkeligt elevtal. Ved skoler, hvor der oprettes mere end en praktisk linie, vil der ikke være noget til hinder for, at delingen mellem de praktiske linier først sætter ind i 2. hovedskoleklasse.

Det bemærkes, at man fra Danmarks lærerforenings og de københavnske lærerforeningers side har ønsket, at der som stk. 4 i lovens § 19 optages en bestemmelse om, at der af hensyn til undervisningen i dansk, orienteringsfag og liniefag skal indrettes bibliotek med læsestue og udlånsafdeling på skolerne. Undervisningsministeriet er med de nævnte foreninger ganske enig i det pædagogisk værdifulde i, at der på skolerne findes bogsamlinger med mulighed for udlån. Allerede i den gældende folkeskolelov er der derfor også hjemmel for ydelse af statstilskud til opførelse af skolebibliotekslokaler, men man har ikke ment at kunne stille forslag om, at indretning af skolebiblioteker gøres til en pligt for kommunerne. Man påtænker derimod efter nærmere overvejelse af spørgsmålet og forhandling med biblioteksdirektøren og de kommunale organisationer at henlede kommunernes opmærksomhed på spørgsmålets pædagogiske betydning.

Til § 16.

I overensstemmelse med forslaget om, at realafdelingen som en 2-årig skoleafdeling indlemmes i folkeskolen, har man ved lovforslagets § 16 stillet forslag om indføjelser i folkeskoleloven af et af 3 paragraffer — betegnet 19 a, b og c — bestående nyt underafsnit, hvis regler svarer til de om den nuværende realklasse i almen-skoleloven fastsatte regler med de ændringer, der følger af, at den nye realafdeling skal bygge på hovedskolens boglige linie, medens den nuværende et-årige realklasse bygger på den 4-årige eksamensmellemskole.

I § 19 a omhandles betingelserne for optagelse i realafdelingen. Afgangsprøven fra hovedskolens boglige linie er det normale grundlag for optagelse i 1. realklasse. Når bestemmelsen på dette punkt henviser til stk. 2 i den i lovforslagets § 19 optagne